

Asia: VN/335/2019-OM-118

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lapin elinvoimakeskuksesta lausunnon antaa kalatalousviranomainen, jonka lausunto esitetään seuraavassa.

Lausunto

Lapin elinvoimakeskuksen kalatalousviranomainen viittaa lakiesityksestä 22.1.2026 antamaansa lausuntoon. Kalatalousviranomainen katsoi lausunnossaan, että esiteltyllä lakiehdotuksella ei tulla saavuttamaan lakimuutoksen taustalla olevia tavoitteita vaelluskalakantojen turvaamiseksi pienissä vesivoimakohteissa.

Kalatalousviranomainen katsoo lisäksi, että lakiestyksen mukaisesti asetettavilla kalatalousvelvoitteilla (kalatien rakentamisvelvoite, toimenpidevelvoite ja kalatalousmaksu) ei lähtökohtaisesti ole merkitystä huoltovarmuuden kannalta. Vaikutusten arviointi huoltovarmuuden suhteen olisi tarpeen vain niissä tapauksissa, joissa kalatalousvelvoitteen sijaan vesivoimalaitos poistettaisiin pysyvästi käytöstä. Lakiesityksen perusteluita tulisi tarkentaa näiltä osin.

Perustelut

Kaikki kalatalousvelvoitteena asetettava toimenpiteet (kalatien rakentamisvelvoite, toimenpidevelvoite ja kalatalousmaksu) ovat sellaisia, joita voidaan rajoittaa kansallisen turvallisuuden hätätiloissa, kuten energiahuollon kriisitilanteissa. Kalatiet voidaan sulkea, ympäristövirtaamaa rajoittaa ja muiden kalataloudellisten toimenpiteiden toteutus keskeyttää tarpeen vaatiessa. Laitoksen merkitys huoltovarmuudelle tulisi arvioitavaksi lähinnä niissä tapauksissa, joissa kalatalousvelvoitteen sijaan toteutusvaihtoehtona olisi laitoksen käytöstä poisto ja purkaminen (lunastusmenettelyllä). Tällöin laitos poistuisi pysyvästi sähköntuotannosta.

Laitala Heikki
Lapin ELY - Lapin elinvoimakeskuksen kalatalousviranomainen